

Hana Skočková

Perličky z českých matrik (1)

Někdo sbírá známky nebo brouky, já sbírám své předky. Už jsem jich do vývodu z předků pochytila pěknou řádku. Za ta léta, co se toulám po českých matrikách, jsem přečetla tisíce zápisů. Někdy jsem narazila na skutečně kuriozní formulace či obsah a pak jsem neváhala je zapsat, i když se obvykle mého rodu netýkaly. Nejzajímavější zápisy jsou v knihách zemřelých, naši předci opouštěli tento svět někdy podivným způsobem.

Netvořice 2 – N, O, Z – 1708 – 1733, fol. 364:

1710, 13. Marti Skrz píchnutí nožem usnul v Pánu Václav Tkadlec z Přívozu, jsouc svátostmi zaopatřen

Bělčice 1 – N – 1674 -1715, O – 1675 – 1715, Z 1676 – 1715 :

A. 1700 z Václavic pocho: Nebo: Šimon Mrcha voteklý skrze časy, že ho Vondráček umořil, takový řeči byly hned o funusu jeho a Vondráček nezapíral, odpovídal, že mu dobytek mořil. Věku maje 33 let

Bělčice 1 – N – 1674 -1715, O – 1675 – 1715, Z 1676 – 1715:

1703 Z Blažima dne 3. listopadu vo dušičkách při vopilym času v hospodě Adam Schut dal 2 pěsti Procházkovi starému, kterýžto poslední slovo po třech ranách řekl Počkej sakra! potom zalil se krví a usnul v stavu zabitiho a 2. den pohřben, s povolením P. Patera chlumského u Svatý Maří Magdaleny na krchově v posvátném místě pochován jest. Schut ho pustě zabil. On stařec měl věku svého 67 let

Mnichovice 1c – N – 1716 – 1749, O – 1716 – 1745, Z – 1716 – 1785, fol. 365:

1742, z Ondřejova dne 6. Dbris usnulo v pánu dítě jménem Carel Antonín, syn otce Jana Procházky, staré 1 rok, 31 dní.

NB to dítě, když jsem já osobně křtil nepřestadlně a hlasitě skrze celý čas trvajícího křtu a ceremoniji tak plakalo jako naříkalo těmito slovy zle, zle, zle, zle a to tak dlouho dokavade všechno vykonano bylo. Nato potom brzo to zle se událo když vojsko francouzské, baborské, saské a Brandiburské nejen do Čech, ale i ku Praze přitřhlo, kterou po několika dnech oblehnauce právě tu noc po Sté Panně Kateřině mocnou Rukou dobyto a pak sem k nám do zimních qvartýrů předechnouce, mnoho zlého způsobilo očemž více z in libro memorabilium v tom se vynajde. Matěj magicž, farář mnichovický

V krátkém zápise je celá tragedie mladé ženy:

Starý Plzenec 4 – N, O, Z – 1708 – 1729, fol. 169:

1725, 18. Marti Anna Fragova, přichoží do Štáhlav ze Slatin od Klatov kterážto jdoucí s těžkým životem na dílo ku Praze velmi tuze nastydla. Přijdouc k místním polním v Štáhlavech Pan Buh jí pomohl, ale dítě velice mdlý bylo, baba jej okřtila, které u Matky Boží pochováno jest. Matka pak při tom do těžké nemoci padla a fantazírovala a její ten muž ani žádný o ni se nestaraje, P. Faraři neřekli, ale i tak nezaopatřenu umřítí nechali. Muž její vyznal se nakonec doma odkud byli u S. spovědi byla. A tak druhý den t. j. 19. hujus pohřbena jest při Chrámu Páně Matky Boží v Městys Plzenec ode mně P. Fr. Jiřího Kudovského, kaplana toho místa.

Poříčí 6 – N, O, Z – 1743 – 1767, fol. 195:

1751, Ze Hvozdece, Martius, dne 7. přivezena jest žebračka dle jejich zdání Anna, věku svého okolo 30 let a dodana již mrtva a složena u Dvořáka kteraužto přivezli z Petraupina, tam ale z Bukovan letvažto jenžto na Křesťanskou lásku zapomněli, tak dlouho vozili až ducha vypustila, protož aniž se neví odkud byla, jen toliko, že jistá žebračka dosvědčila, že s ní mluvila ve Václavcích, kdežto u sedláka již těžce nemocna odpočívala, v rukouch ale růženec měla, že taky měla řetizek od S. Hory a že nedavno byla u spovědi v kostele. Z ohledu toho pohřbena jest u S. Petra od mně P. Ignatius Raffius, faraře

Rožďalovice 1 – N – 1662 – 1718, O – 1662 – 1733, Z – 1680 – 1731, fol. 389:

1709, 8. Octobri Pan Buch Všemohoucí od živých k mrtvým Povolati ráčil Kateřinu, dcerku Jana Hofmana ze vsi Dobrovan, stáří 3 léta, kterážto sedíce u své matky, když na svadbu podle obyčeje jejich jely od Samohele Košťalka, vlastního syna Samohele Košťalka z týž vsi Dobrovan, Když on jakožto Nezvedený syn schválně do vozu řkouc, že ty lidi Přestraší střelil od něho tu hnedky až do smrti zastřelena byla. Jejížto tělo Při Chrámu Páně svateho Havla na Krchově odpočívá

Rožďalovice 1 – N – 1662 – 1718, O – 1662 – 1733, Z – 1680 – 1731, fol. 408:

1715, 16. Marti z Rožďalovic Žyvit dokonal od sudu když ho do sklypku dolu spouštěl zabit gsauc Jan Ssorm, kočí Pana hraběte z Valdštejna, stáří 28 let

Rožďalovice 1 – N – 1662 – 1718, O – 1662 – 1733, Z – 1680 – 1731, fol. 410:

1715, z Podlužan 19. Aprilis Spadl s patra v stodole a od toho žyvit dokonal Tomáš Rugt, soused, stáří 60 let

Chraštica 1 – N, O, Z – 1655 – 1733, fol. 29:

1713, 7. Sept. Pochovaný pastejř s dvěma dětmi, který otrávený byly od hub jmenovitě Křapáci v Těchnici.

Zde není jasné, zda Křapáč byl pastýř nebo houby!

Benešov 15 – O, Z – 1738 – 1762, fol. 18:

1741, z Benešova 5. 12. pohřben u sv. Mikuláše v Benešově nějaký voják, který po odtazení armády v domě pana Martina Chlístovského naproti Vyskočilovum v chlívě v síni zakopaný nalezen byl mrtvý, stáří okolo 40 let.

Beroun 24 – Z – 1718 – 1731, fol. 105:

1727 20. July z Hudlic 21. dito pohřben jest Vít Pacholek Fr. Kulhánka. Znenadání na Robotě jakýmsi psotníkem poražený a od něho nepuštěný až i skonol.

Beroun 25 – Z – 1731 – 1755, fol. 157:

1745 ze Svaté 15. Nov. konán Průvod na hřbitov Chrámu Páně Hudlickém Josefa Jukmona, kterež když s fořtem na Kulnách Švábem, osadníkem žebrackym v lese jezevce kauřem z děr vyhnali a jednoho již dostali, z jamy vynesli, pro druhého do jámy a díry vlezli, v ní se udusili a mrtvý oba nalezeni byli. Věku svého měl 30 let.

Byl to otec Kateřiny Jungmannové (1739 – 1813) matky slavného buditele Josefa Jungmanna (1773 – 1847). Pocházela z větve Jungmannů ze Svaté od Krále, zatímco jeho otec Tomáš Jungmann (1741 – 1813) byl z Hudlic. Sám Jungmann ve svých pamětech mylně uváděl, že jeho dědeček tragicky zahynul při lovu na lišku. Ve skutečnosti to byl jezevec!